

اداره مرکزی :
آقره ده ، استانبول جاده سنده آقره
معارف امینلکی یاننده کی دائرة

استانبول بوروسی :
آقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

حیات دایمیه ... دایه راهای حیات قاتلم ...
- نیجه -

نسخه سی هبرده 15 غرورده .
سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار) .

ابونه و اعلان ایشاری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشارتنک مرجعی آقره مهرنیزدر .

صافی : 84

آقره ، 5 تموز ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبه :

نیمه لی ؟

بربریمی سلاملار کن نه دییه جکز ، سلام فورمولار نه اولاجق؟ بونی برطرفدن «اقدام» ده احمد هاشم بك، دیگر طرفدن «رسملی غزته» ده ابراهیم علاء الدین بك صور دی . بومسئله «حیات» ك چكن سنه کی نسخه لرندن برنده بر مصاحبه موضوعی اولمشدی . [*] ایلك باقیشده اهمیتسنز کیی کورون «سلام» فورمولنك ضمننده پك مهم برپسیقولوژی خصوصیتی واردر . بوسبيله یكیدن مناقشه ایدیلله ده كر . بزدن باشقا ملتله ده بر سلام «مسئله سی» یوقدر وطن ایدرم كه هیچ بروقت ده اولما مشدر . هر ملتك كندی لساننده مكان ومقامله ، شخصیت و اجتماعی وضعیتله غیرمقید ثابت سلام تعیرلری واردر . دونیاده غالباً یلكنز بز بو خصوصده یكانه استثنای تشکیل ایدیورز . بزده کی سلام تعیرلرینی شویله بر صینالایلم : سلام علیکم ؛ مرحبا ؛ صباح ، آقشام ویا وقت شریفلر خیر اولسون ؛ صباحلر (آقشاملر ویا وقتلر) خیر اولسون ؛ بونوزور ، بونسوآر ، بون نوئی ؛ کون آیدین ، تون آیدین . بونلردن «سلام علیکم» خلق آراسنده حالا یاشایور . برکویه کیرسه کز آنجاق «سلام علیکم» دیدیککز تقدیرده معقول برحرکته بولونمش اولورسکز . «مرحبا» وجیز وظریف برخلق سلامی در عسکرلرک رسمی سلامی ده اسکیدن بری بودر . له میرآلانی رایسکی طیاره دن اینرانمزه ، تورك ضابطلرینی نه کوزهل سلاملادی :

— مرحبا ، آرقاداشلر ! ...

«صبح و آقشام شریفلر...» یالکز استانبول

[*] حیات : جلد 1 ، صافی : 11

اعتبارله نه قدار آقیری اولدیغیزی کورورسکز . انکلتزده کی عنوانلریله قابل ایضاحدر ؛ چونكه هیچ هیچ اولمازسه قانوناً ویریلیر ؛ آلتیر . حالبوكه بزمکیلرک هیچ برحقوقی مسندی یوقدر . عینی فهنیتی اسملرده کورورسکز : خلقك آدلری معیندر ، عصرلردن بری ده کیشمه ز . هله کویلولر كرك بو خصوصده ، كرك سلام جهتندن بزدن چوق داهای «آوروپالی» درلر . عائله اسمی قولانمق اعتباریله ده او یله درلر . خلقدن آریلان و بویوك شهرلرده یاشایان کاه «منور» ، کاه «مدیر» صنف عنوانی آلان طبقه ك آدلری ایسه زمانه ومودایه تابعدر . کاه عربی وفارسی فانتزی اسملر اولور ، کاه تورکجه .

بوتون بویوك شهرلرده چوجوغنه کیسه فاطمه ، احمد ، خدیجه ، اسماعیل کیی آد ویره مز . اسکیدن هیچ اولمازسه بر «کوبك» آدی واردی ده اوسایه ده «منور» صنفك چوجوقلری اسم اعتباریله بویوك کتله ایله «ضمناً» علاقهنی محافظه ایتش اولیوردی . بوجهتی ده باشقه ملتله مقایسه ایدیکز ، نه قدار غریب وضعیتله اولدیغیزی کورورسکز . انکلیزلرک کوچوك آدلری عصرلردن بری ثابتدر . جون ، ویلیهم ، جهین ، پیتز والچ . فرانسلرده بویله در ، آلمانلرده ، اسپانیول ودانیمارقه لیلرده . بوملتلرده پك اکسانتريك اولان بعض فردلر برطرف ایدیلیرسه هیچ کیسه یکی اسم اویدورمایه قالماز . موجود اسملردن برینی آلیر . بونك ایچین درکه برفرانسزك کوچوك اسمندن اونك کویلو وغوام خلقدن می ، یوقسه پارسل وکبار

قوناقلرینك ، استانبول مأمورلرینك سلامی ایدی . بونك «شریف» سزی ده مسلمان اولمایانلره تخصیص ایدیلشدی . «کون آیدین» محدث برشیدی ، بالطبع یاشایامادی . بونکون یا قالدق طاقانلرک سلامی عمومیتله «بونوزور ، بونسوآر» والچ . در . نه دن بویله ؛ سبی بسیت : استبداد دورلرینك روحزده براقدینی کوتو براعتیاد . کومورجی محمد آغایه «مرحبا» دیرز ، عینی کله بی کویلولره ، ساقایه ده سویله به ییلیرز ؛ لاکن بر بکه ، بر پاشایه عینی طرزده خطابدن چکینیرز ؛ چونكه برنجی لرله ایکنجیلر آراسنده ، عینی حقوقی حائز همشهریلر اولق اعتباریله ، مساوات بولوندینی فکری روحزه سینمه مشدر . حتی عنوانلرده بیله حالا درجهلر واردر : محمد ، محمد آغا ، محمد افندی ، محمد بك ، محمد بك افندی ، محمد پاشا ، محمد پاشا حضرتلری . بونلردن هر بری برصنف و بر طبقه به علامتدر . قادیلرک بر تك عنوانی واردر : «خانم» . لاکن بز اونی ده ایکیله شدیریرز : خانم ، خانم افندی . بعضاً «قادین» تعیرینی ده قوللانارق حتی هیچ عنوان قوللانمق سزین بونده درت طبقه وجوده کتیریرز : هایشه ، هایشه قادین ، هایشه خانم ، هایشه خانم افندی . هایشه اك آلت طبقه دن بر قادیندر ؛ هایشه قادین رهژی ده عملدر ، هایشه خانم متوسط بر عائله قادینی در ، هایشه خانم افندی جمعیتله داخل اولان بر قادیندر . حقوق وقانون مساواتی بوساحده عرفی مساوا . تسزلی ازاله ایده بیلمکدن حالا چوق اوزا قدر . شیمدی بزم بوغریب ذهینتمزی باشقا ده موقرات ملتلك عرفیله مقایسه ایدیکز ؛ بوتون دونیادن بو

دوم اوقامليا

تماشا بخارى :

بر قاديك و بر پيسك تاريخچه

پارسده 1844 سنه سى ايلونده بر آقشام... واريتہ تياتروسى خينجاخنج دولو... قات قات لوجالرده پارسك اوكوزل و اوكظريف قاديكلرى تواله تلى و جاذبه لرى ايله كوزلرى قاماشد بر پيسور. بالخاصه آشاغيدہ، صاغده كى لوجالرك برنده (مارى دوپله سسى Marie Duplessi) نك خارق العاده كوزللكى هر طرفدن نظرلرى كنديسنه چه و بر پيسور. بوقادين ، اوتارنخده پارسك اوك ايلرى كلن معروف و كنچ قوقوتلرندن بر يدر. اسى ديللرده دولاشان يوكسك بر فاحشه كه كوكللى كلبك كى اوليور.

برده نك آچيلماسى ياقلاشمشدر. بوا شاده سالونه، برقاج سنه صوكر اويوك بر شهرته نامزد اولان كنچ بر محرر كيريسور. بو، معروف ابدان (آله كساندر دوما) نك اوغلى (دومافيس) در. ياننده ، مشهور آقترسلردن (ده ژاسه) نك اوغلى (تورنه ده ژاسه) واردر . صوك دقيقه ده (دومافيس)، رفيق (تورنه) ايله او كيجه تصادفاً تياترويه كيرمشلدر .

ايكى آرقاداش بر مدت سالونى لوجالرى سيرايديسورلر. نهايت (دومافيس) ك نظرلرى ، لوجاسندن بر آرز اوزاقده كى چيل يوزلو، چيركى بر قاديكله اشارتلهشن (مارى دوپله سسى) يه ايليشيور . دومافيس ، بوشوخ و نفيس قاديكى اولجه ده كورمشدر و همه حال كنديسيله طابشعق آرزوسنده در !

(مارى) نك اشارتلهشدى چيركى و ياشلى قاديكده كيم اولديغى سويله بهلم : بوجيل يوزلومادام اوكل يوزلو نازنده نك آبارتمانى جوارنده اقامت ايدن برموديستاردر [*] . نه كيم (آله كساندر دومافيس) ك

[*] هر ايكى بنا الاكن پارسده موجوددر : فرانسز منقدرلندن (هانرى بيدو) و قتيله «مارى دوپله سسى» نك برنجى قاتنده اقامت ايتديكى بناناك «مادلن» بولوارنده 15 نومرولو آبارتمان اولديغى وديكيشجى قاديكده بر آرز توتده كى 17 نومروده اوطورمش بولونديغى ذكر ايتكمدهدر .

سليمه خيلى مخالفدر ؛ فقط بر جوق فيلسوفلرك مشكلاتله آكلشه بيلن ويا معنالرينى آنجق او ايشه واقف اولانلره اظهار ايندن جمله لرى ، عقل سليمك تا كنديسنى افاده ايتكمدهدر .

ادبى اتمزك آچلقدن تولديكى سويله ينلر وار ؛ احوالده باشقه مملكتلردن تخم آلوب اكه لى يز . بو وظيفه ده غربك ادبيات عالمى تدقيق ايدن محررلرزه دوشر ؛ اوراده اسكى يكي نه بولورلرزه كتيرسينلر :

هپسى لازم بويورده ، هپسى مفيد .

فقط فلان محررك قاج سنه سنده طوغديغى اوكرنك ،

رفيق (تورنه ده ژاسه) بوديكيشجى قاديكى طانيديغى ايچون او كيجه تياتروده بر آرقاق خيرخواه مادامه مراجعت ايديسورلر . بالطبع اوده ايكى دليقانىلى ي (مارى دوپله سسى) ايله طانيشديرمق تكليفنه قارشى هيچ نازلانمايور !

يزدكلى قرار موجدنجه ، او كيجه (آله كساندر دومافيس) ايله آرقاداشى كوزل قوقوتك اوند «سويه» ايدم جكلر و (مارى دوپله سسى) سربست قاديكى تقديرده بوكيجه طعمانى متعاقب ايكى كنجى بر لحظه يانسه قبول بويوراجقدر ! [**]

خلاصه ، تخمين ايتدكلى اوزره ، او كيجه (مارى دوپله سسى) تياترده كنديسنه رفاقت ايدن موسيوى يانندن صاومغه موفق اوليور . فقط مع الاسف خانه سنه عودتنده ديكر بر حسرتليسى كنديسنه منتظر بوليور . بوسودالى هر نه قدار داه كنج ايسده ، روايته نظراً اولكندن داه مزعج ايش ! ... هر نه ايسه (مارى دوپله سسى) بو عاشق ده يوله چيقا. ريسور و كيجه طعمانى باشلايور [***] .

فقط... بر مدت صوكر قاديكى مدهش بر ثوكسو. روك طوتويور . يك ياريم قاليور . بوغولاجق كىي [**] لوجاسنده «مارى دوپله سسى» يه رفاقت ايدن شخصى (آله كساندر دومافيس) هر نه قدار (لادم اوقامليا) روماننده مختلف اسملر تحتنده كوسته رمشده بوكون اونكده حقيقى ويكانه اسمنى ادبيات منقدرلى دواملى مساعى ايله اورتابه چيقاردقلى ادعاسنده درلر .

[***] «دومافيس» بوشخصى ده روماننده «قونت وارويل» ناميله كوسته رمكدهدر . مع مافيه منقدرلك بوكونه قدار بونون غيرتلى بو «قونت وارويل» ك حقيقى هويتنى كشف ايدمه مشدر . هر نه دنسه بونقطه ده ياي قالمشدر . يلكز معلوم اولان بر جهت وارسه ، بوسودالينك كنچ اولماسى و «مارى دوپله سسى» يه بك خشين معامله ايتمه سى در .

بول والهرى يه ايديلن مجموعه «ادبياتك مارن محاربه سى» دينلديكى قيد ايتك نه يه يارار ؟ بلكه ، كذبان ، آچلقدن كوزلرمن قاراردى ده اونك ايچون قارشىي يشيل ، منبت ساحلده يلكز بونلرى ، هيچ بر قيمت غذائيه سى اولمايان بواوتلرى كوره بيلورز .

آقره 20 حزينان 1928

نور الله عطا

[«كذبانه مکتوبلر» عنوانيله ، 1926 سنه سى ابدالرنده «حاکمت مليه» غزته سنده دوت باوچه يازيم چيقمشدى . فقط بوسفر «حيات» ده يته I نومردن باشلايدى دها مناسب بولدم . - ن . ع .]

برحاله كيزه (مارى دوپله سسى) مجبوراً تواله اوداسنه قاجيور . (دومافيس) تلاشله اونى تعقيب ايديسور . بو آنده (مارى) ، دليقانىلك بوسمىيى تاثيرنه قارشى بك زياده متحسس اولمشدر . (دومافيس) بو فرصتى قاجيرمايور و قاديكه شو تكليفده بولونويور : مارى يي سه وه جك و اوكا باقاجق ...

قادين ايسه بو حرارتلى كنجه جواباً ، سنوى يوز بيك فرائق خارجادىغى و فضله اولارق حركاى بر برينه اويمايان ، جوق عصي ، جوق محزون بر طبعه ماله بولونديغى سويله يور . حاصل ، سه ويله جك بر قادين اولمادى ايچون يلكز دوستقله اكتفا ايتملرى تكليفى ايلرى يه سورويوره (دومافيس) ي بونقطه ده اقناعه چاليشيور .

معاذ الله ! (دومافيس) قاديكى ديكلمش اولسه ايدى فرانسز ادبياتى قدار جهان ادبياتى ده هيچ شبهه سز بر شاه ائردن محروم قاليدى ! بوكا ايسه امكان يوقدى . باخصوص كه (دومافيس) اوتارنخده يكرمى ياشنده ايدى !

قولى همان مارينك بلنه صاريسور . قادين كنديسنى — نه زماندر ، ديور ، كنچ ، اراده سز ، جوشغون و پرواسز بر عاشق آرايوردم ! سوزلريله اوقشايور . (دومافيس) مارى يه هر نه ايسته رسه ياپاجنى وعد ايديسور . امين ، صادق ، كتوم اولاجنى سويله يور ! ايرتسى كون تكرار بولوشمق اوزره آريلديورلر .

بومناستلرى 30 آغستوس 1845 تاريخنه ، يعنى آشاغى يوقارى بر سنه قدار دوام ايديسور ... غريب بر تصادف : دومافيسك كونده ردىكى قطع علاقه يي بيلديردن مکتوب هيچ بر ضياعه اوغرامامش ، حفظ ايدلش وبلاخره كونك برنده «دومافيس» مشاهيرك آل يازيلرى صايلان عمومى بر صايتش ائناسنده كندى مکتوبنى تكرار كوره رك حيرت و تاثره دوشمشدر .

هر حالده مکتوبى (مارى دوپله سسى) عادتاديندارا . نه بر حس شفقته صاقلامش اولمايدر و آنجاق اونك وفاتى متعاقب بو آجيقلى عشق يادكارى آنتيقا كتاب ويازى مراقيليرينك آله كچه بيلمشدر . اوك صوكر اكم بيلير هانكى تصادفك سوقيله ، مادى بر منفعت مقابلنده مزايده يه چيقاريلمشدر .

(دومافيس) يلكز تاثر و حيرتله قالميور . صوك بر غريبه اولارق كندى مکتوبنى صاوتون آليور وبلاخره عيى رولى - لادم اوقامليا رولى - سارا به رنار پارسده تكراره باشلايدى زمان 1858 تاريخلى بر

لادم اوقامليا نسخه سى داخلنده بويوك آقتريسه هديه اولارق يوللايور . ايشته مذكور مکتوبك عينا ترجمه سى :

«شه و كلى (مارى) م ! بن سزى نه آرزوايده جكم قدار سه مك ايچون كافى بر ثوته مالكم ، نه ده سزك آرزوايده جكم كز درجه ده سه ويلك ايچون اودرجه فقيرم . ديمك اولويور كه ايكمزده اونوتالم : سز آشاغى يوقارى لاقيد اولماك لازم كلن بر سعادتى اونوتك ، بنده كنديه آرتيق امكانسز عدايتديكم بر سعادتى ... سزه نه قدار محزون اولديغى سويله هم لزوم سزدر صايرم ، چونكه سزى نه قدار سه وديكى بيلير سكره

حاصل آدیو! چوق حساس اولان قلیکز هر حالده مکتوبک سببی آکلاما مالزاق ایدمه. عینی زمانده بی عفو ایدمه جک قادر فضله بر ذکایه ده صاحبسکز . بیک خاطره . . .

ایشته تام بو وقه بی متعاقب ، دومافیسک باباسی (آله کساندر دوماپه) اسپانیاده کی سیاحتنه چیقمق اوزره در ظاهر ی سکونه رغماً حقیقته پک بیتکین، پک متأثر اولان اوغلنی ده برابر کوتوروپور .

حالبوکه دومافیس ، « قومه دیه نلر » نامنده کی اثرینک طبعنده بومستله بی باشقا تورلو آکلامقده در: بو عاشقانه رابطه نك کندیسی ایچون نه درجه فنا بر نتیجه ویره بیله جکنه اونی باباسی اقتناع ایتمش . ماری به بره دیه تقدیمی ایچون اوکا یکریمی بش آلتون ویرمش سوکرا اوغلنی اسپانیایه کوتورمش !

مارینک انصافسز برخاستالغه ، ورمه مبتلا اولماسی هر حالده (آله کساندر دوماپه) ی بالخاصه اوغلنی بو قادیندن اوزاقلاشدیرمغه سائق اولمشدر . بوکا دیگر سبیلده علاوه ایدیله بیلیر . آنجاق ، قطع علاقه هر . هانکی سبیدن ایلری کلیرسه کلین ، دومافیسک سیاحتی بو حادته بی تعقیب آیله مشدر .

(دومافیس) سیاحتدن عودتنده مارسیلیه کلیور واوراده شاعر (اوتران) ک نزدیکه اوزون برمدت مسافر اولوپور . دیرکن کونک برنده ، بردن بره ، (ماری دوپله سسی) نك وفاتی خبرینی آلیور . عجله پارسه دونوپور . تام زماننده وارمشدر . صوگ دفعه اولارق ، بو آرتما نك برنجی قاتنه ایصال ایدهن مهردیوه نی سر . عتله چیقیور . ایچریده آشیلار مزاییده قونولمشدر . ایشته اوآنده دویدینی تاترک سوقیله یازمش اولدینی برشمر ، مؤلفک منظوم وادیده کی اُک آبی اثرلری میاننده در . نته کیم ایرته سی سنه نشر ایتدیکی مجموعه اشعارینه بوشهری ده صیقیشدر مشدر [*] .

[*] بو کوزه ل مصراعلرک اینجه ودرین حزنی هر هانکی بر ترجمه تامیله آکلامقدن عاجزدن . ساده جه بر فکر ویرمک ایچون ترجمه سنی تقدیم ایدیور: «اوپک آبی طانیدیم مهردیوه نی ، اوپک چوق دفعه چیکنه . دیکم آشیک و اودیوارلری ، باشم آغیر دوشونجه لر آلتنده اکیلش اولارق کوردم : او مهردیوه نی ، او آشیک و اودیوارلر که نیجه افول ایدهن شیرک شاهیدیرلر و شیمدی حیاته کی کیمه سی کندیسنه ثوله ندن بحث ایتک ایچون توقیف ایدیورلر ! یوقاری به چیقدم وهر ایکیمزک کوله رک آچمش اولدیغمز قانی آغلایارق یته آچدم ؛ و ، خاطره لرم ایچنده ، آی عزیز تولو ، بزم بوتون مسعود کونلریمزک یوزی تقابلی خیالته یاد ایتدم . . . آهنگی او یاندردیغکز زمان حربص قولاغمله دیکله دیکم بیانونی یته کوردم : یازموسی افول ایدهرکن ناصل آغاجی قوب قورو ، یاپراقسز بیراقیرسه ، سزک تولومکزده بوموسیقی آلتی ایشته ثویه صوئوق وبوم بوش بیراقمشدی . . .

عینی زمانده هم مونس ، هم مظلم اولان اودایی یته بولدم و کوردم که اوراده « خاطره » چوق قوتلی و چوق مقدس اولارق بکله مکده در . برضیا حزمه سی کولکله ر ایچنده اویویان یاتاغی آیدیلاتیوردی ، فقط بو آیدینلق یاتاق ایچنده آرتیق سز اویوما یوردیکز . »

دومافیسک آله شاهد اولدینی منظره شودر : پارسک همان بوتون متهم سسلی (ماری دوپله سسی) نك وفات ایتدیکی محشم آپارتمان ده ولشدر . هر طرف سوسلو . . . بالخاصه انتظار سالونی ، بویوک برظرافت و اینجه لکنه ، یالیزی ورقلردن آصقیلر دوناتیور و قافه س کیبی بو آلتون آصقیلرک آراسنه شاهانه اقالیم حاره نباتلری طیرمانیور . . .

ایشته (آله کساندر دومافیس) ی پک زیاده متألم ایدهن بو حادته وفات ایلک دفعه اونی بررومان یازمغه سوق ایتدی و بو اثر 1848 ده طبع و نشر اولوندی . (لادام او قالمیا) یه سنه کلنجه ، رومان طرزنده یازیلشندن اوچ سنه و کرا وجوده کلدی .

کرک رومانده ، کرک یه سده ماجرائک اساسی (ماری دوپله سسی) ده ، یاخود داما ، حقیقی اسمیله (آلفونسین دوپله سسی) ده طویلانه در . بالآخره بوقادینک ترجمه عالی آراشدیرمشدر و شو تفصیلاتی اورتایه چیقارمشدر . مع مافیه بو ترجمه حاکک بعضی تفصیلاتی هنوز اسمیله کسب قطعیت ایتمش دکیلدر . پک اوزون اولان بو ترجمه حالی ممکن مرتبه خلاصه ایدلم :

آلفونسین ، 1824 تاریخنده نورماندیاده «اورن» جوارنده برقصه ده دوغمشدر . پدری «ماره ن پله سسی» اسمنده بر آقایی صایحیسی در . کنجلککنده اولدجه سر . سری بر حیات کچیرهن و اساساً آناسندن بیچ اولارق دنیا به کلش اولان بو آدام ، کونک برنده «ماری لوئیز» اسمنده بر کوبلو قیزی سه ویور ، اونکله اوله نیور . ایشته (لادام او قالمیا) نك آناسی ده بو «ماری لوئیز» در . نه چاره که آناسی ایله باباسی مسعود بر حیات اصرار ایدمه یورلر . حتی «ماره ن پله سسی» نك بر کون قاریسی اوه حبس ایدهرک بنا ایله برابر یاقق ايسنه دیکي روایت اولونمشدر . بر قاج سنه سوکرا زوالی قادی ، بوقورقوچ آدامک آلتدن فررتولمق ایچون برانکیز قادی نك یانه « قام دوشامبر » اولارق کیریور و بوضورتله ایکی چوجوغنی قوجاسنه بیراقیور . چوجوقلرک ایکسی ده قیزدر . بویوکنک آدی (دهلفین) ، و بالآخره لادام او قالمیا اولان کوجوکنک آدی ده (آلفونسین) در . آلفونسین ، باباسنک یاننده اولدجه کورولتولو بر حیات یاشایور . پارسه هانکی تاریخنده کلدیکی پک دوغرو اولارق تعیین ایدیله مه مشدر . منقدرک بعضیلری اون بش یاشنده پارسه کیتدیکنی سوبله یورلر . بو بوروایت قبول ایدیلدیکی تقدیرده (آلفونسین) 1839 ، یاخود 1838 سنه لرنده پارسه واصل اولمش دیمکدر . ایلک زمانلرده پارسه نه یاپدینی ده پک ای بیلیتمه یور . اغلب احتمال مودیسترا لقی ایتشددر . یالکسز محقق اولان برشی وارسه ، بیکارجه شاپقاجی ، چیچکچی ، یاخود دییشچی قیزلرایچنده (آلفونسین) کده پک ثویه اوصلو بر حیات کچیرمه دیکدر . . . ایچه دکان و بر ایکی عاشق دکبشدر کدن سوکرا نهایت اودورک پارسه اُک پارلاق کنجلرندن برینک متره سی اولوپور . کندیسنندن آنجاق دورت یاش بویوک اولان بو کبار عاشق بر آریستوقرانددر : (دوق - دوغیش) . . . ایشته اوآندن اعتباراً (آلفونسین) اُک کبار برقوقو تاق حیاته آتیلش اولوپور! چوق

اینجه وشاعرانه اولان حسنی و بالخاصه ظرافتی ، ذکاسی (آلفونسین) ی آرز زمانده بوتون پارس عالمینک مشهور برقادینی یاییور . کوزه لکی آرتیق آلامود بر کوزه لک حائنه کلشدر . بوتون ذوقپرستلر ، ایچلرندن برینک اغترافی اوزره « عادتاً بولوطلرایچنده یوزمکده درلر . » هبسی بونفیس پروانه نك آرقاسندن قوشویور . فقط پروانه هیچ دورمایور ، متادیا دونوپور ، اوچویور و قاناندده ثروتلری ده برابر اوچویور . نهایت برکون ، کندیسی ده ، صوگ برچیرپنیشله سونوب کیدیور .

ایشته (لادام او قالمیا) مؤلفی « آله کساندر دومافیس » ک عشق ماجراسی بوقادینله کچمشدر . فقط ، پارسه «آلفونسین» اسمنی «ماری» به تبدیل ایدهن بو جاذبه لی مخلوق ایله مناسبتلری ، یوقاریده سوبله دیکمز اوزره ، آنجاق برسنه قادر دوام ایدمه بیلش و آزارنده نه (لادام او قالمیا) روماننده ، نه ده عینی نامده کی پیه سده کچن وقایعدن هیچ بری حادث اولامشدر . مثلاً عاشقک باباسنک معشوقه به کیدوب اونی سه وکیسندن فراغته اقتناع ایتسه ی آنجاق بررومانچی و تماشا محرری عجله سنده بالآخره اویانان بروقه در ، فقط واقعه دکیلدر . حقه قنده ايسه حادثات ، اولجه ایضاح ایتدی کمز شکله ، بوسنبوتون باشقا اولارق جریان ایتشدی . ایشته رومان و پیه سک اکثر قسملری بوکا کوره سوکرادن ایجاد اولونمشدر . مع مافیه حقیقته کی اساسینه محافظه ایدیلش عدایدیله بیلیر . آنجاق تامیله بسیط اولان حقائق اولدینی کیبی محافظه ایتمکه صنعتکار درین بر تحلیل اثری اورتایه قویامازدی . بالخاصه پیه سه حرکت ویرمک ایچون برچوق تفرعاتی عجله سنده یاراتمق مجبور بئنده ایدی .

اصل حیاته - یعنی حقیقته - کنج قادی بو کوزه ل و یاقیشقی ده لیقانیلیدن پک زیاده خوشلامشدی ، فقط بریکی بو ماجرائک نه کندی مسلکنه ، نه طای شیدینی اسمه لایق اولمادیغنی دوشونه رک یاواشجه ایشک ایچندن صیریلش ، تعبیر عامیانه سیله باغرینه طاش باصارق سیاحتنه چیقمشدی . مسئله ده اوزمان بوشکلده قاناش اولوپوردی و ایشته آرتیق (آله کساندر دومافیس) ک دهاسی بو ایلک معطالر اُطرافنده چالیشاجقدی . نته کیم موضوعی ذهننده تامیله انکشاف و تکامل ایتدیردکن سوکرادرکه 1848 ده انتشار ایدهن رومانی یازاییلدی . *

رومانده (ماری دوپله سسی) لادام او قالمیا نامنی آلیور . (آله کساندر دومافیس) ده «آرمان» اسمنده کی عاشقدر . حقیقی ماجرا ده (دومافیس) تکرار پارسه عودتنده ناصل (ماری دوپله سسی) نك بوش آپارتمانی و صاتیلان آشیلاری ایله قارشیلشمشه عینی وقعه نك تحت تأثیرنده وینه عینی صورتله بو حیزین وقعه بی روماننه مبدأ اتخاذ ایله مشدر . رومانده محرره ماجراسنی نقل و حکایه ایدهن «آرمان» در . رومانده کی «آرمان» ، لادام او قالمیا ایله حقیقته اولدینی کی واریته تیاتروسننده هر نه قادر ایلک دفعه کوروشویورلرسه ده ، عاشقک بومشهور قوقوته

د کيزمه

أك دمل روزكار بيله آچاماز مقصدي ،
مارطيار ، ده گيرمكه قياماز قنادي
نم عصيان بيله ين سماوي ده كيزمه ...

خيرچين ماكينارك صارصاق كورولتوسي يوق ؛
چاموردن دومانرك يامالي ثورتوسي يوق ؛
نم ، جانلر صفاسي ، شوماوي ده كيزمه ...

خاره لر ، صدف يوللر تيره شير اينجه اينجه ؛
زيتنلكر اينچنده كونس خنجرله تنجه
غرايتدن قايلارنك اولور ده كيزمه ...

دغه كولكه لرندن كوپوكلر بوسه ديهر ؛
« اينجي ! » ديه جان ويزن ساز بگزلر پريلر
كيزنجه داملا داملا قان بولور ده كيزمه ...
بروسه - تيريله عمر برالريمه

قارشي عشقي ايكي سندن بهري باشلامشدر . ايشته
حقيقتدن ايلك آيريلان نقطه ده بودر . نه يابسين
شاعر ! .. ماجراسني بوقادارده سوسله بوب درينله -
شديرمه سين مي ؟ ...

مقاله مزك ججي نه روماندن ، نه ده پيه سندن
آيرجه اوزون اوزادي به بحثه مساعد دكيلدر . اساساً
أترك كرك رومان ، كرك پيه س اعتباريله معرفتي بوكا
بك لزوم ده كوسته رومه يور . يالكر مقاله مزك بوصوك
قسمنده (لادام اوقامليا) رومانك پيه سه تحويلندن
صوكرا دومافيسك دوچار اولديني مشكلاتدن بحث
ايدلم :

رومان ، نشرنده ، بك زياده رغبتله قارشيلار .
نمشدی . دومافيس ده بونكله اكتفا اتمك ايسته .
يوردی . ديركن ، باباسنك دوستلرندي بري « آميغو »
تيا تروسنك مديري « آنتوني پهرزو » دومافيسه
مذكور رومانندن برپيه س وجوده كتيرمي تكليف
ايتدی .

رومانده تالي بر نقطه واردر : « مارغهرت
غوتيه » جنوب ايلالترندن برنده تحت تدايده ايكن
اختيار بر « دوق » قيزه تصادف ايدور ومارغهرتي
- وقتيله غائب ايتش اولديني كندى قيزينه بك زياده
بكزه ديكي ايچون - پدران بر محبتله سه ومكه باشلار . ايشته
« پهرزو » بونقطه اطرافنده برپيه س موضوعي تصور ايتش
وحتى بالذات بويه سي يازمشدی . روماني پيه سه تحويل
ايدوركن وقعه يي تماماً آيالتده كچيرمشدی : دوقك
قيزي ثولويور ، جسدي كتيروب صحنه دن كچيريورلر ،
دوقك بعضي دوستلري لازم اولان برمدت ظرفنده
أطرفي چه ويريورلر ، بوأنده برآز اول جسدي
صحنه دن كچيريلن آقتريس اچريده ، قوليده قوستومي
دكيشديريور و صحنه يمارغهرت غوتيه اولارق كليور .
صحنه اثری اولقي اعتباريله بوفكر واقعا بك فنا
دكيلدی . هر نه قادر برآز بسيط وعادي آنتريقا

ايسه ده تأثيري محققي . (پهرزو) بوشكله ترتيب
ايتديكي پيه سي (آله كساندر دومافيس) ه كوتوردی .
اوده اوموزلرني سيلكه رك دفترلي بر طرفه فيرلاتدی ،
وبالذات مشهور پيه سني كندى روماننه كوره يازمغه
باشلادی . بالخاصه حيرت ايديله جك نقطه ، بومشهور
پيه سك برقاج كون ظرفنده وجوده كله سي در .
ايكنجي پرده سي بش ساعتده يازلمشدی . اساساً
اوتاربخده كنچ مؤلف كنديسنده تياترو ايچون هيچ
بر استعداد توهم ايتمه يوردی . يالكر كنديسنه واقع
اولان تكليف خوشنه كيتمشدی وايشته بوسبندن
أثري پيه سه چه ورمشدی .

دومافيسك باباسي « آله كساندر دوما » بوأنده
(ته آتر آريستيك) ي اداره ايتكده اولديغندن
اوغلنك ده أثري او صحنه ده تمثيل ايتديره جكي محققي .
فقط نه چاره كه ايشلري هيچ ده آي كيتمه يوردی .
ثروتي حقدن كي افسانه لره رغماً پارالر صويني چكمشدی
وتام اوغلنك اثری اويناناجني صيراده (ته آتر
آريستيك) ك قابيلري قابلمشدی .

ايشته اوزمال نيجه تماشامؤلفلري كيبي « آله كساندر
دومافيس » ك باشي ده اكمدهش درده اوغرا دی .
أندره ، تمثيل ايتديرمك ايسته ديكي برپيه س واردي .
بوني هانكي صحنه يه مال ايتديره بيله جكدي ؟

أثري صيراسيله متعدد تياترو مديرلرينه كوتوردی .
قبول ايتديره مدي . حتى (وودويل) تياتروسنك
مديري ، پيه س دفترني ظرفسز وياغ لكه ليله ملمع
اولارق قايجي واسطه سيله اعاده ايتدی . دفترك
اوزرنده كي قيد كنججه ، اترك وودويل تياتروسى
ايچون اويغون اولاديغني بيلديريوردي . (ژيغناس)
تيا تروسى مديري « مونتييني » ده مؤلفه :

— اتركيزي اويناياماديعمه بك متأسفم ،
ديدي ، نه چاره كه « مانون لهسكو » ي تمثيل ايتديرمك
اوزره يم . هرايكي پيه سي عيني زمانده اوينامق
امكانسز .. زيرا موضوعلري بر !

كنچ مؤلف ، نهايت ، واريته تياتروسنك
بيلديري اولان مادمازل (پاژ) ي كورمك ايسته دي .
قبول اولونمادي . فقط ديكر مشهور بر آقتريس
اولان (ده ژاسه) ك اوغلي بك آي دوستي ايدى ،
أثري آناسنه اوقوماسني اوكا رجا ايتدی . برمدت
صوكرا (ده ژاسه) شوجواني يوللادی :

— بن مع المنويه پيه سي اوينارم ، آنجاق وقعه يي
اون بشنجي لوتي دورينه نقل ايتمه لي . چونكه قوستوم
مسئله سي نيجه مهمدر . پيه سك صوكنده ده عاشقمله
أوله غه لي يم !

(ده ژاسه) دائماً تراوه ستی روللر اويناديغندن
بويه خام برتكليفده بولونمشدی . فقط پيه سنك نيجه سني
دكيشديرمكه قالماسي غرابترك شاه اثری ايدى .
مع مافيه مؤلف بوهغه كي مغلوبيتندن ده بيلمادي .
بالخاصه أمثالسز بر فاجعه آقتريسي اولقله تياترو
تاريخنده شعشعه لي بر نام بيراقان (راشه ل) دن
بر ملاقات طلب ايتدی . (راشه ل) موافقت جوابي
يوللادی . فقط عكسيلكه بايك كه (آله كساندر
دومافيس) معين ساعتده راشه لك قابيسي چالديني
زمان كنديسنه آقتريسك لوتاريا اوينامق ايچون بر

مجه سيله برابر چيقوب كيتديكني خبر ويريدير وايشته
احتمال بويوزدن (لادام اوقامليا) ايلك دفعه « قومه دي
فرانسز » تياتروسنده اوينانامادي !

آرتيق دومافيسده فضله اوغراشمغه درمان
قالامشدی . أثري بر يازمخانه ك كوزينه قويدی .
برداها اوني اورادن چيقارمق نيئتنده دكيلدی . آنجاق ،
حيات ، تصادفدن عبارتدر . كونك برنده (هيوولت
وورمس) نامنده بر آرقاداشي اوكا شوخبري كتيردي :
(لهقور Lecourt) ، وودويل تياتروسنك مديري ،
اقتصادی سيلردن دولاي كنديسنه بر شريك
آرامق مجوريته در . بوشريك ده (هيوولت) ك
كنديسي در .

آرقاداشي بوخبري شوخله ايله چه رجيوه له دي :
— اتركيزي داهي آلتی آي صاقلایك . بو آلتی
آي صوكنده اوني بن تمثيل ايدم جكم .

في الحقيقه ثوبله اولدي وبعضي سانسور مشكلاتنه
اوغرامقله برابر أك نهايت 1852 سنه سي شباطنك
ايكيسنده (لادام اوقامليا) پيه سي ايلك دفعه اولارق
واريته تياتروسنده وضع صحنه ايديله بيلدی .

(آله كساندر دومافيس) ك چله سي آرتيق
دولمشدی . شيمدی « مارغهرت » ايله « آرمان » ك
ماجرای عشقني سير ايدم جك اولان يوقفا يوره كلي
تماشا كرلر چله سي باشلايوردی ! .. اوغلي متورم ،
فقط جوق حساس بر فاحشه دن اوزاقلاشديرمق ايچون
بوتون واسطه لره باش ووران نهايت ينه اوقادينك
فداكارلني وعشقندن فراغتي ايله بوكا موفق اولابيلن
« پهر - دووال » ه ، - پدر - ه قارشي بك سرت
برحكم بسله ين ، اوني طاش يورده كليك ايله اتمام
ايدن سيرجيلر ، داهي اوزماندن « آرمان » ايله
« مارغهرت » ك عشقني درين برتهيج وكوزياشلري
ايله تعقيه باشلامشدردي . چونكه ، انسان قلبلري
متأثر اولقي ايچون - هرهانكي بر شكلده - دائماً
ليلا ومجنون قصه لري آزار .

مالر فخری

آقشام

طونج ايشله نمش قابيلر هر آقشام قايندجه
آغير بر كابوس كي بارقك دار يوللرينه ،
دالرده پيشل كوزلر آغلامقن ياندجه
بركتابه آتيلير يوللرك قوللرينه . .

برقيريل كل قوبارق دوشر قالديريلره
سسسز بر ياغمور كي كوكردن يازاق ، يازاق . .
هر آقشام ، سرر سياه كللري آديله
چشمه لر ، قورويارق ؛ هيكلر ، اوزايارق .

يولجو ! آياقركله ، دوشن داللري صاور ؛
بوراده ذوق يوقدر بويه غريله شمه نك .
بر آه دويق ايترسه ك الكي ياواشجه وور
بركوكس كي چانلاق صهرينه چشمه نك !

صبري اسهر